

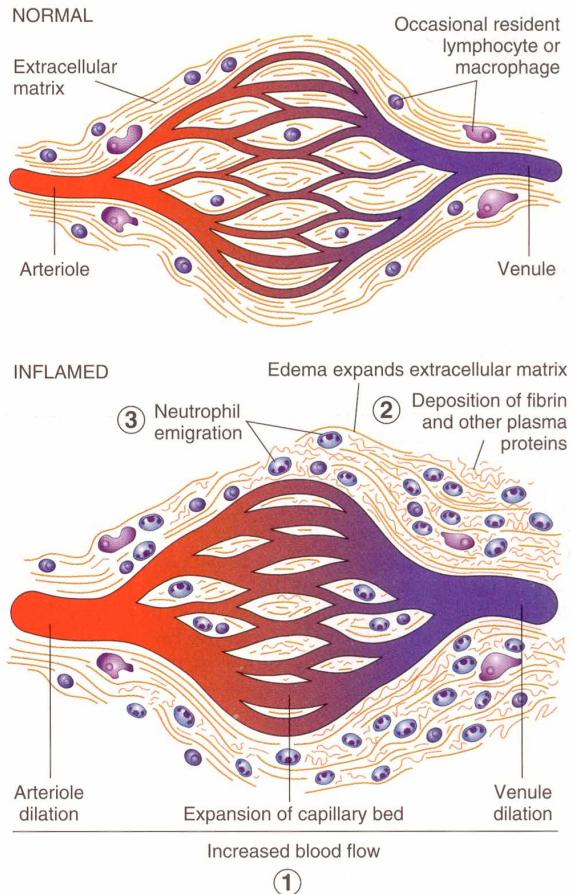
17

ΟΞΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΑ ΦΛΕΓΜΟΝΗ

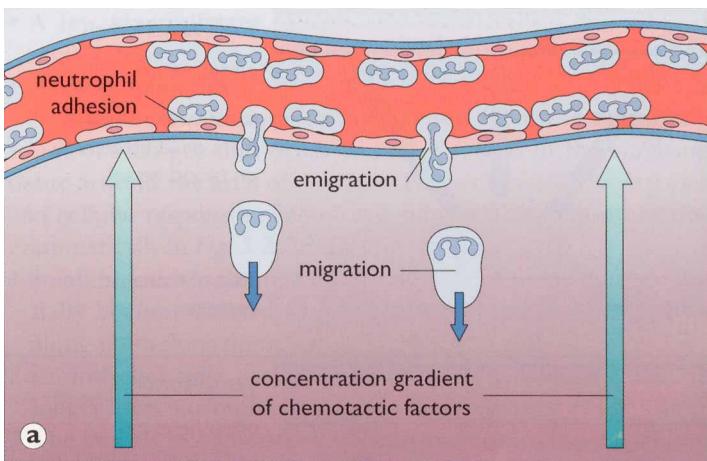
Οξεία φλεγμονή.

- ◆ Οξεία φλεγμονή είναι η άμεση και πρώιμη ιστική απάντηση σε ένα βλαπτικό παράγοντα με χαρακτηριστικές αγγειακές και κυτταρικές αντιδράσεις.
- ◆ Οι αγγειακές αντιδράσεις περιλαμβάνουν διαδοχικά αύξηση αιματικής ροής και αυξημένη διαπερατότητα αγγείων ⇒ εξαγγείωση υγρού πλούσιου σε πρωτεΐνη (εξίδρωμα) στον διάμεσο ιστό.
(Σχήμα 17-1)
- ◆ Η εξαγγείωση των λευκοκυττάρων (αρχικά κυρίως ουδετεροφίλων) περιλαμβάνει τα εξής στάδια:
(Σχήμα 17-2)

1. Μετακίνηση κυττάρων από τον αυλό προς το αγγειακό τοίχωμα (margination), κύλιση-παροδική προσκόλληση στο ενδοθήλιο (rolling) και προσκόλληση (adhesion) μέσω μορίων προσκόλλησης σταθερά στο ενδοθήλιο.
2. Μεταφορά δια του ενδοθηλίου (διαπίδυση).
3. Μετανάστευση στο διάμεσο ιστό υπό την επίδραση ουσιών που ονομάζονται χημειοτακτικοί παράγοντες (χημειοταξία).

Σχήμα 17-1. Οι βασικές τοπικές εκδηλώσεις της οξείας φλεγμονής συγκριτικά με το φυσιολογικό. (1) αγγειακή διάταση (που προκαλεί ερυθρότητα και αύξηση θερμοκρασίας) (2) εξαγγείωση υγρού του πλάσματος και πρωτεΐνων (οίδημα) και (3) μετανάστευση κυττάρων στις θέσεις της βλάβης.

Σχήμα 17-2.
Στάδια της εξαγγείωσης των ουδετεροφίλων στη φλεγμονώδη αντίδραση.

- ◆ Κατά τη χημειοταξία και την ακόλουθη φαγοκυττάρωση τα ενεργοποιημένα λευκοκύτταρα απελευθερώνουν τοξικούς μεταβολίτες και πρωτεάσες στην εξωκυττάρια ουσία και δυνητικά μπορούν να προκαλέσουν ιστική καταστροφή.
- ◆ Η οξεία φλεγμονή μπορεί να έχει μία από τις εξής τέσσερις εκβάσεις: πλήρης αποδρομή, σχηματισμός αποστήματος, επούλωση με αντικατάσταση συνδετικού ιστού (επούλωση) ή εξέλιξη σε χρόνια φλεγμονή.

Χρόνια φλεγμονή

- ◆ Μπορεί να ακολουθήσει την οξεία φλεγμονή αλλά πολλές φορές ξεκινά ως ήπια αντίδραση, συχνά ασυμπτωματική.
- ◆ Χαρακτηρίζεται από διήθηση με μονοπύρηνα (μακροφάγα, λεμφοκύτταρα, πλασματοκύτταρα), ιστική καταστροφή και προσπάθεια επιδιόρθωσης του κατεστραμένου ιστού (αγγειογένεση, ίνωση).
- ◆ Τα μακροφάγα προέρχονται από μονοκύτταρα του αίματος. Μετά την εξαγγείωση του μονοκυττάρου αυτό μετατρέπεται σε μακροφάγο και ακολουθεί φαγοκυττάρωση.
- ◆ Τα μακροφάγα συσσωρεύονται και στην οξεία φλεγμονή, εξαφανίζονται όμως μετά την εξάλλειψη του βλαπτικού ερεθίσματος. Στη χρόνια φλεγμονή υπάρχει μια συνεχής στρατολόγηση μονοκυττάρων από την κυκλοφορία, τοπικός πολλαπλασιασμός και ακινητοποίηση των μακροφάγων στη θέση της φλεγμονής.
- ◆ Όταν το μακροφάγο ενεργοποιείται παράγει πληθώρα τοξικών ουσιών προκαλώντας ιστική καταστροφή. Επίσης, παράγει παράγοντες ανάπτυξης που προάγουν τον πολλαπλασιασμό των ινοβλαστών, την εναπόθεση κολλαγόνου και την αγγειογένεση.